

Els metges joves. Futur del sindicalisme mèdic. Precarietat. Migració

Irene Bermell

(Vs. Precarietat: Efectes de la crisi i les retallades sobre els metges joves)

En els darrers anys, tots ens hem vist afectats per la crisi econòmica mundial, provocada per la voracitat del gran capital, però pagada durament per tota la població.

Hem vist esvaïts molts dels drets donats per segurs, assolits amb molt d'esforç ja fa dècades per les generacions pretèrites, gaudits durant molts anys per les següents generacions... I potser aquesta és la nostra part de culpa, haver donat per fet un sistema de vida que ens hem trobat muntat, sense haver-lo defensat com van fer d'altres.

Molta gent "normal", ciutadans del carrer, ha vist esfondrar-se aquest sistema de vida sota els seus peus, sense poder-hi fer gaire. Han vist com es quedaven sense una feina digna, sense el seu habitatge, sense una educació digna, sense una sanitat digna, i tot a causa de la crisi i les retallades imposades pel Govern.

Als aquí presents ens ha tocat patir-ho doblement, com a ciutadans i com a integrants de la sanitat pública, intentant formar-nos i fer-nos un lloc en un entorn professional minuat per les retallades pressupostàries, doncs no oblidem que en el període 2010-2014 els pressupostos del Departament de Salut s'han reduït un 16% i el nombre de facultatius de l'ICS ha caigut en un 12%.

Ens hem trobat amb un panorama sanitari veritablement poc encoratjador:

- Recerca i investigació gairebé sense inversió.
- Qualitat assistencial en prou feines mantinguda en una situació de sobrecàrrega del sistema.
- Professionals docents desbordats per la pressió assistencial.
- Un cop accedim al mercat laboral amb el nostre títol d'especialista sota el braç, una situació de precarietat laboral mai viscuda pels professionals de la sanitat.

Laboralment, estem vivint una època (d'aquí a poc podrem dir ja una dècada) que pocs havien arribat a imaginar dins de la sanitat catalana:

- Alts percentatges de contractació eventual, situació en molts casos perllongada fins al límit de la legalitat, i més enllà també, com ha denunciat en diverses ocasions MC, fins al punt d'haver de plantejar el problema al Síndic de Greuges

l'any passat, qui un cop estudiada la documentació aportada va admetre a tràmit la queixa. Per poder il·lustrar-ho amb xifres, podem acudir a l'enquesta de la Dra. Bataller Bassols, segons la qual les contractacions temporals han augmentat un 15% en el període 2006-2013 (arribant fins al 42%), i els contractes laborals indefinits han caigut fins a representar tan sols el 10%. No és un problema tan sols de Catalunya, doncs a tot el Sistema Nacional de Salut s'està parlant del mateix, i trobem en diferents mitjans (fins i tot compartit a les xarxes socials) com l'OMC ens alerta de que la meitat dels metges de la sanitat pública no té plaça en propietat i, d'aquests, un 40% porta 10 anys o més encadenant contractes temporals de menys de 6 mesos.

- Sous minvants deguts a retallades successives, que arriben a representar un 30% dels ingressos, en alguns casos.
- Càrregues de feina gairebé inassumibles, del tot incompatibles amb una atenció de qualitat i una tasca docent i investigadora coherent amb els estàndards de qualitat assolits per la nostra sanitat.
- Poques opcions de desenvolupament professional, ja que a la sanitat pública no s'ofereixen convocatòries, impossibilitant l'accés a càrrecs de gestió i a alguns complements salarials.
- Poques opcions de desenvolupament personal. I aquí és on volia arribar.

Hem de ser conscients que tot aquest panorama afecta els metges i metgesses joves, no només en l'àmbit professional sinó també en el personal. Segons l'OMC, el passat 2015 es van incrementar en un 61% els casos de metges atesos per problemes mentals i d'addiccions, concretament en la franja d'edat de 31 a 40 anys.

També hem de ser molt conscients que el col·lectiu de metges és format en un elevat percentatge per dones (dos terços dels facultatius catalans són dones), la gran majoria arriba al mercat laboral en edat fèrtil (acabant la formació especialitzada entre els 28 i els 33 anys) i amb dret a tenir desig reproductiu (les dades demogràfiques de 2014 situen l'edat de la maternitat de les catalanes als 31,7 anys, dada semblant a la població espanyola i europea), però la situació laboral no facilita prendre segons quines decisions (la maternitat s'ha retardat 1 any del 2007 al 2014!). Es tracta d'una situació global més accentuada en dades europees, relacionada sense dubte amb la crisi econòmic-financera i la situació d'inestabilitat).

Totes aquestes dificultats provoquen un èxode de professionals i la pèrdua d'un capital humà incalculable. Segons el nostre secretari general en declaracions a *La Xarxa*, es calcula que uns 600 facultatius marxen de Catalunya cada any i tenint en compte que la formació d'un especialista té un cost aproximat de 160.000 euros, resulta evident que no perdem tan sols capital humà!

Hem de ser conscients de la importància de lluitar per revertir aquesta situació, de la importància de la nostra tasca defensant dia a dia la qualitat sanitària i els nostres companys.